

ՀԵՌՈՒՄՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

23 հունվարի 2026 թվականի թիվ 12-Ա

ք. Երևան

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՄՏԱԿԼԻՔ» ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը (այսուհետ՝ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով 2025 թվականի դեկտեմբերի 24-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 72 վարչական վարույթի նյութերը, *պարզեց*.

Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչությունն իր վերահսկողական գործառնություններն իրականացնելիս 2025 թվականի դեկտեմբերի 23-ին իրականացրել է «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՄՏԱԿԼԻՔ» ՍՊ ընկերության (այսուհետ՝ նաև՝ Հեռարձակող կամ Ընկերություն) կողմից հեռարձակվող «Հայկական երկրորդ հեռուստաալիք» տեսալսողական ծրագրի (այսուհետ՝ նաև՝ Ծրագիր) 2025 թվականի դեկտեմբերի 21-ի տեսագրության մշտադիտարկում, որի արդյունքում հայտնաբերվել են «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի (այսուհետ՝ նաև՝ Օրենք) 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, Հանձնաժողովի 2024 թվականի հունիսի 28-ի «Անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունն ունեցող տեսալսողական հաղորդումների որոշման չափորոշիչները սահմանելու մասին» թիվ 73-Ն որոշմամբ հաստատված չափորոշիչների (այսուհետ՝ նաև՝ 73-Ն որոշմամբ հաստատված չափորոշիչներ) 4-րդ կետի դրույթների պահանջների առերևույթ խախտման հատկանիշներ:

Արդյունքում 2025 թվականի դեկտեմբերի 24-ին Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչությունը կազմել է տեսալսողական մեդիաձառնայություն մատուցողի գործունեության մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրություն (այսուհետ՝ Արձանագրություն):

Ըստ Արձանագրության՝

«(...) [ի]րականացրել են «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՄՏԱԿԼԻՔ» ՍՊ ընկերության կողմից հեռարձակվող «Հայկական երկրորդ հեռուստաալիք» տեսալսողական ծրագրի 2025 թվականի դեկտեմբերի 21-ի տեսագրության մշտադիտարկում, որի արդյունքում արձանագրել են, որ 14:45:54-15:19:44 ընկած ժամանակահատվածում հեռարձակված «Հայելի ակումբ» հաղորդման ընթացքում հաղորդման հյուր Խաչիկ Մանուկյանը ներկայացրել է իր բանաստեղծությունը, որը պարունակել է հայիոյախոսություն, մասնավորապես՝ ժամը 15:02:00-ին՝ «բոգորդու», ժամը 15:02:03-ին՝ «բոգորդին», ժամը 15:02:18-ին՝ «բոգի ճուտ են», ժամը 15:02:45-ին՝ «բոգորդին», ժամը 15:03:01-ին՝ «բոգիս»:

Միաժամանակ ժամը 15:02:25-15:03:31-ը պարունակել է հետևյալ հատվածը՝

«... և Սրբազանն ասաց՝ հայրենադավ, ես քեզ ավելի մեղմ պատիժ կտամ, դու էդ փափագելի ճիպտոդ ա՛ռ, կանգնիր Սասնա Դավթի արձանի տակ, ծիու գույգ ամորձուն անթարթ նայի՛ր, և ճիպտոդ առած՝ որպես մատակ, հետույքիդ մեջ դանդաղ կոխիր-հանիր, հետո նույնը կրկնիր արագ-արագ: Եվ բոզորդին ասաց՝ Սրբազան ջան, ես դա երբեք պատիժ չեն համարել, այդպես փայփայել են ինձ ժրաջան, գեյ-պառադից թռած թիկնեղ այրեր: Կեցցե՛ս, որ անմոռաց տոն կամեցար՝ կրքախորով արքունական բոզի՛ս, դու հոգուս մեջ պիտի շողաս պայծառ՝ որպես անապատի մեջ օազիս: Եվ Սրբազանն ասաց՝ գիտեմ ա՛յ պիղծ, քո պես պոռնիկները շատ են արդեն ...»»:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի համաձայն՝ մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը կարող է հիմք հանդիսանալ վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայել որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով 2025 թվականի դեկտեմբերի 24-ին կազմված Արձանագրությունը և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետով, 2025 թվականի դեկտեմբերի 24-ին Հեռարձակողի նկատմամբ հարուցել է թիվ 72 վարչական վարույթը:

Հանձնաժողովը հարուցված վարչական վարույթի վերաբերյալ 2025 թվականի դեկտեմբերի 26-ին թիվ Ե/04/04.1/1055-25 գրությամբ ծանուցել է (այսուհետ՝ **Ծանուցում**) Հեռարձակողին և հայտնել, որ այս հարցի շուրջ կարող է ներկայացնել իր պարզաբանումները և բացատրությունները:

Հեռարձակողը նշված գրության և հարուցված վարչական վարույթի վերաբերյալ որևէ պարզաբանում կամ բացատրություն չի ներկայացրել:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է հետևյալը.

Օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասը սահմանում է՝ «(...) անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող հաղորդումները կարող են եթեր հեռարձակվել ժամը 24:00–06:00–ն: Նման հաղորդումների որոշման չափորոշիչները սահմանում է կարգավորող պետական մարմինը:»:

Օրենքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն է:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովն իրականացնում է Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկում:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման միջոցով, իսկ նույն հոդվածի 8-րդ, 9-րդ և 11-րդ, 12-րդ և 13-րդ մասերը սահմանում են՝

«8.Մշտադիտարկման արդյունքներով կարգավորող պետական մարմնի ներկայացուցիչը մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ կազմում է արձանագրություն:

9.Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են մշտադիտարկման արդյունքների համառոտ շարադրանքը, ինչպես նաև վարչական վարույթ հարուցելու կամ հարուցված վարչական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստական հանգամանքները, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

11. Մշտադիտարկման արդյունքների մասին արձանագրությունն ուղղակի դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է մշտադիտարկում իրականացրած անձը, իսկ օպերատորի մոտ տեղում դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է կարգավորող պետական մարմնի և օպերատորի ներկայացուցիչը:

12. Ուղղակի դիտարկման միջոցով իրականացված մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը կազմելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, ուղարկվում է Հեռարձակողին կամ օպերատորին:

13. Մշտադիտարկման արդյունքների մասին արձանագրության վերաբերյալ առարկություններ ունենալու դեպքում Հեռարձակողը կամ օպերատորը մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունն ստանալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, կարող է դրանք ներկայացնել կարգավորող պետական մարմնին:»:

Հանձնաժողովի 2024 թվականի հունիսի 28-ի թիվ 73-Ն «Անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող հաղորդումների որոշման չափորոշիչները սահմանելու մասին» որոշմամբ հաստատված չափորոշիչների

3-րդ կետի 12-րդ ենթակետի համաձայն՝ անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող են համարվում, ի թիվս այլնի, այն տեսալսողական հաղորդումները, որոնք պարունակում են գոեհկաբանություն և հայհոյախոսություն,

իսկ 4-րդ կետի համաձայն՝ անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող տեսալսողական հաղորդումները կարող են եթեր հեռարձակվել ժամը 24:00-06:00–ն ընկած ժամանակահատվածում:

Հիմք ընդունելով տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրությունը, ինչպես նաև վերոգրյալ իրավական հիմնավորումները՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է.

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՄՏԱԿԻՔ» ՍՊ ընկերությունը, հանդիսանալով տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցող՝ Հեռարձակող, պարտավոր է պահպանել օրենքներով սահմանված կարգավորող դրույթները:

Այսպես, քննարկվող համատեքստում հատկանշական է, որ Հեռարձակողը 2020 թվականից հանդիսանում է տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցող՝ Հանձնաժողովի կողմից 2020 թվականի սեպտեմբերի 18-ի թիվ 110-Ա որոշմամբ հեղինակազորված իրավաբանական անձ (հեղինակազորման վկայագրի սերիան, համարը՝ ՀՎ № 021):

Հեռարձակողը պետք է հաշվի առնի, որ օրենքներով հստակ սահմանվում են իրավական նորմեր, որոնց չպահպանելն առաջացնում է իրավական հետևանքներ, և ի թիվս այլնի, Հեռարձակողը պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների կիրարկման ապահովման համար:

Վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝ տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցող (այսուհետ՝ Հեռարձակող, լսողական մեդիաձառայություն մատուցող՝ Լսողական ծրագրեր հեռարձակող) Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրած կազմակերպություն կամ կարգավորող

պետական մարմնի հեղինակագործ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, որը կազմում և սպառողին է ներկայացնում տեսալսողական տեղեկատվություն և խմբագրական պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական արտադրանքի բովանդակության համար:

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 15-րդ կետը սահմանում է.

«տեսալսողական տեղեկատվություն՝ հաճախականություններով և հնարավոր այլ տեխնիկական միջոցներով (հաղորդիչ, արբանյակ, մալուխային ցանց և այլն) սպառողներին տրամադրվող տեսալսողական նյութ, ներառյալ՝ տեսալսողական արտադրանքին զուգահեռ կամ տեսալսողական արտադրանքի կազմում հաղորդվող կամ տեսալսողական արտադրանքի միջոցով հասանելիություն ստացող լրացուցիչ տեսալսողական կամ տեքստային տեղեկատվությունը (ինտերակտիվ հեռուստատեսություն).»:

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 18-րդ կետը սահմանում է.

«տեսալսողական հաղորդում տարածվող պատկերներ և (կամ) հնչյուններ պարունակող սահմանափակ տևողությամբ նյութ, որը կազմակերպական իմաստով ինքնուրույն և ավարտուն է և համարվում է հեղինակային և (կամ) հարակից իրավունքի օբյեկտ.»:

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 23-րդ կետը սահմանում է.

«հեղինակագործում կարգավորող պետական մարմնի կողմից ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին Հեռարձակողի կարգավիճակ տրվող փաստաթղթի տրամադրում.»:

Օրենսդիրը սահմանել է հստակ հաջորդականություն կարգավորող պետական մարմնի գործողությունների համար, նաև Օրենքի կոնկրետ իրավական նորմ նշված իրավախախտման համար: Ավելին, պետք է նշենք, որ Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության ներկայացուցիչը մշտադիտարկման պահին և արձանագրությունը կազմելու ժամանակ արձանագրել է տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող դրույթների խախտման հատկանիշներ:

Այսպես, Արձանագրության մեջ նշվել են բոլոր էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքները: Հեռարձակողը Օրենքով սահմանված ժամկետում ստացել է Արձանագրության իր օրինակը, նրա լսված լինելու իրավունքը չի խախտվել, հնարավորություն է ունեցել իրականացվող դիտարկման վերաբերյալ հայտնելու առարկություններ: Արձանագրում ենք, որ Հեռարձակողը չի օգտվել Օրենքով իրեն վերապահված իրավունքից և Հանձնաժողովին չի ներկայացրել մշտադիտարկման արդյունքների մասին արձանագրության վերաբերյալ որևէ առարկություն կամ բացատրություն:

Հարկ է նշել, որ միջազգային պրակտիկայում ևս անդրադարձ կա անչափահասների բարոյական դաստիարակության և այդ հարցերում պետության դերին՝ իրավաչափ համարելով կարգավորող մարմնի միջամտությունը խոսքի ազատությանը՝ ի շահ հանրային բարոյականության և, մասնավորապես, անչափահասների բարոյական և բնականոն զարգացման պաշտպանության:

«Երեխայի իրավունքների մասին» կոնվենցիայի (ՄԱԿ, 1989թ.) դրույթներն արտացոլված են նաև «Երեխայի իրավունքների մասին» օրենքում: Այսպես, «Երեխայի իրավունքների մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի վերջին պարբերությունը սահմանում է՝ արգելվում է երեխայի առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա բացասական ազդեցություն ունեցող, բռնության և դաժանության պաշտամունք քարոզող, մարդկային արժանապատիվությունը նսեմացնող, ընտանիքը վարկաբեկող, իրավախախտումներին նպաստող զանգվածային տեղեկարկության և գրականության տարածումը:

Այսպիսով, յուրաքանչյուր երեխայի իրավունքները և լավագույն շահի հետապնդումն ավելի վեր պետք է լինեն, քան որևէ վարկանիշային ֆիլմի կամ տեսալսողական այլ հաղորդման ցուցադրությունը, որը տեսալսողական մեդիա ծառայություն մատուցող յուրաքանչյուր ընկերության հավելյալ դիտողականություն և վարկանիշ կբերի: Ուստի յուրաքանչյուր երեխա պետք է պաշտպանված լինի ցանկացած իրավիճակում և ցանկացած ոչ իրավաչափ միջամտությունից, որոնք բացասաբար ազդեցություն կարող են ունենալ վերջիններիս դաստիարակության, ինչպես նաև բարոյականության, համամարդկային արժեքների ընկալման նկատմամբ: Երեխայի լավագույն շահը, տեղեկատվական անվտանգությունը պետք է գերակա լինի խմբագրական ցանկացած պահանջների հանդեպ:

Միաժամանակ միջազգային պրակտիկան՝ ՄԱԿ-ի «Երեխայի իրավունքների մասին» կոնվենցիան, ՅՈՒՆԻՍԵֆ-ի լրագրողական ուղեցույցները և լրագրողական էթիկայի համընդհանուր սկզբունքները, միանշանակ հաստատում են, որ բոլոր դեպքերում առաջնահերթ պետք է պաշտպանված լինեն երեխաների լավագույն շահը, արժանապատվությունը, հոգեկան և ֆիզիկական անխաթար զարգացումը: Հանրային հետաքրքրությունը կամ հեռուստատեսային դիտելիությունը չեն կարող գերակա լինել երեխաների իրավունքների պաշտպանության նկատմամբ:

Հանձնաժողովն, ուսումնասիրելով վարչական վարույթի նյութերը, վարչական վարույթի ընթացքում ձեռք բերված փաստերը, ուսումնասիրության արդյունքում արձանագրում է, որ Ընկերության 2025 թվականի դեկտեմբերի 21-ին հեռարձակված «Հայելի ակումբ» հաղորդումը (հաղորդման տևողություն՝ 14:45:54–15:19:44) պարունակել է հայիոյախոսություն, մասնավորապես՝ «բոզորդու», «բոզորդի», «բոզի ճուտ եմ» և «բոզիս» բառերը, որոնք իրենց բնույթով պարունակում են գռեհկաբանություն և հայիոյախոսություն:

Հարկ ենք համարում հայտնել հետևյալը: Մասնավորապես՝ ինչ է ասել գռեհկաբանություն և հայիոյախոսություն:

Այսպես, Էդուարդ Աղայանի «Արդի հայերենի բացատրական բառարան»-ի համաձայն¹

«**Գռեհկաբանություն՝ գ. 1. Գրական լեզվի մեջ գռեհիկ բառեր ու արտահայտություններ գործածելը: 2. Գրական լեզվի մեջ մուտք գործած՝ գործածված գռեհիկ բառ, արտահայտություն**»:

Վկայակոչված բառի բացատրությունից երևում է, որ եթերում գրական լեզվով խոսելու կամ գրական լեզվով որևէ տեքստ հրապարակելուց որևէ անձ կարող է գործածել գռեհիկ բառեր: Այսինքն՝ ստացվում է, որ գրական լեզվով հաղորդակցվելու ընթացքում Ընկերությունը ևս կարող էր ցուցադրել կամ հրապարակել տեսանյութ կամ որևէ պաշտոնական պարզաբանում, որոնք իրենց բնույթով գռեհիկ բառեր էին՝ պարզապես գրական լեզվում գործածված:

Վկայակոչված բառարանի համաձայն²

«**Հայիոյախոսություն՝ գ. 1. Հայիոյախոս լինել: 2. հայիոյանք**»:

Ինչպես տեսնում ենք Հայիոյախոսությունը իր երկրորդ իմաստով նշանակում է հայիոյանք:

Եվս մեկ անգամ անդրադառնանք մշտադիտարկման արդյունքում արձանագրված որոշ բառերի բացատրություններին, ինչպես նաև վերջիններիս բարոյական նշանակությամբ:

¹http://www.nayiri.com/imagedDictionaryBrowser.jsp?dictionaryId=24&dt=HY_HY&query=%D5%A3%D5%BC%D5%A5%D5%B0%D5%AF%D5%A1%D5%A2%D5%A1%D5%B6%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6

²http://www.nayiri.com/imagedDictionaryBrowser.jsp?dictionaryId=24&dt=HY_HY&query=%D5%B0%D5%A1%D5%B5%D5%B0%D5%B8%D5%B5%D5%A1%D5%AD%D5%B8%D5%BD%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6

Այսպես, Էդուարդ Աղայանի «Արդի հայերենի բացատրական» բառարանի համաձայն՝ «բոզ» բառը գոյական է, որը նշանակում է պոռնիկ՝ հասարակաց կին, շնացող մարդ, սույն բացատրությունից ածանցելով՝ կարող ենք ասել, որ «բոզորդու», «բոզորդին», «բոզի ճուտ եմ» բառերն էլ իրենց հերթին նշանակում են պոռնիկի տղա, շնացող մարդու որդի:

Ստացվում է, որ վկայակոչված բառերը, որքան էլ որ գրական լեզվում կարող են կիրառվել կամ ներթափանցել են գրական լեզու, միևնույն է խոսակցական իմաստով դրանք հայիոյանքներ են, որոնք համամարդկային սկզբունքներով շարժվող մարդիկ խուսափում կամ առհասարակ չեն գործածում անչափահասների ներկայությամբ: Իսկ խուսափում, ինչպես նաև չեն գործածում, քանի որ գիտակցում են, որ սույն բառերն իրենց բնույթով, բովանդակությամբ կամ բացատրությամբ պարունակում են գռեհիկ իմաստ և մշտապես հանդես են գալիս որպես հայիոյանք: Անչափահասների իրավունքների պաշտպանության համատեքստում էլ 2024 թվականի հունիսի 28-ին Հանձնաժողովը կայացրել է թիվ 73-Ն որոշումը՝ սահմանելով անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող տեսալսողական հաղորդումների որոշման չափորոշիչները:

Ամփոփելով Էդուարդ Աղայանի բացատրական բառարանի բացատրությունները՝ նշենք, որ Հանձնաժողովի 73-Ն որոշմամբ հաստատված չափորոշիչների 3-րդ կետի 12-րդ ենթակետով սահմանված է՝ անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող են համարվում այն տեսալսողական հաղորդումները, որոնք, ի թիվս այլնի, պարունակում են գռեհկաբանություն և հայիոյախոսություն: Իսկ նույն չափորոշիչների 4-րդ կետի համաձայն՝ անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող տեսալսողական հաղորդումները կարող են եթեր հեռարձակվել ժամը 24:00-6:00-ն ընկած ժամանակահատվածում:

Հանձնաժողովը, վերլուծելով և գնահատելով վերոգրյալ փաստական հանգամանքները, խիստ կարևոր է համարում նաև այն հանգամանքը, որ որոշակի ժամերին անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող հաղորդումների հեռարձակման արգելքն, ըստ էության, կապված է հանրային շահի հետ, որը տվյալ դեպքում, ինչպես նաև ընդհանրապես, իր մեջ ներառում է անչափահասների առողջությունը, մտավոր ու ֆիզիկական զարգացման վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունից պահպանումը: Սույն վարույթի համատեքստում խնդրո առարկան ոչ թե ճրագրի այս կամ այն թողարկումն է, այլ կոնկրետ՝ ընթացիկ տարվա դեկտեմբերի 21-ին հեռարձակված «Հայելի ակումբ» հաղորդման ժամը 14:45:54-ից 15:19:44-ն ընկած ժամանակահատվածում հեռարձակված այն հատվածները, որոնցում տեղ են գտել վկայակոչված հայիոյախոսությունը և գռեհկաբանությունը:

Առկա են բազմաթիվ հետազոտություններ, որոնք փաստում են, որ մեդիայում առկա հայիոյախոսությունն և գռեհկաբանությունն ազդում են հասարակության, հատկապես՝ անչափահասների տրամադրության, սպասումների և առհասարակ ապրելակերպի վրա, այնուամենայնիվ տեսալսողական մեդիաձառնայություն մատուցողները շարունակում են ցուցադրել այդպիսի հաղորդումներ: Ուստի անհրաժեշտ է մշակել և գործարկել մեխանիզմներ ժամանակակից աշխարհի՝ հաճախ անվերահսկելի տեղեկատվական հոսքերի պայմաններում երեխաներին հակաբարոյական, նրանց լիարժեք ու ներդաշնակ զարգացմանը սպառնացող տեղեկատվության տարածումից հնարավորինս զերծ պահելու համար:

Այսպիսով, Հանձնաժողովի կողմից վարչական վարույթի նյութերի ուսումնասիրության արդյունքում արձանագրվել է Հեռարձակողի կողմից իրականացված իրավախախտում, որը համապատասխանում է Օրենքի 57-րդ հոդվածի 12-րդ մասի հատկանիշներին:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 12-րդ մասը սահմանում է.

«Էրոտիկ բնույթի տեսալսողական հաղորդումները և սարսափ ու ակնհայտ բռնություն պարունակող ֆիլմերը, ինչպես նաև անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող տեսալսողական հաղորդումների եթեր հեռարձակման պահանջները խախտելը՝

«առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ Հասույթի 0.02 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով»:

Հանձնաժողովը 2025 թվականի դեկտեմբերի 19-ի թիվ 151-Ա որոշմամբ կիրառել է «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 12-րդ մասով սահմանված տույժը՝ տուգանելով «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՄՏԱԿԼԻՔ» ՍՊ ընկերությանը 400 000 (չորս հարյուր հազար) ՀՀ դրամ:

Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Հեռարձակողը մեկ տարվա ընթացքում կրկնել է նույն խախտումը՝ անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող տեսալսողական հաղորդումների եթեր հեռարձակման պահանջները խախտելը, որը համապատասխանում է Օրենքի 57-րդ հոդվածի 31-րդ մասի հատկանիշներին:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 31-րդ մասի համաձայն՝ սույն հոդվածի 2-30-րդ մասերով սահմանված հիմքերով վարչական տույժի ենթարկված անձի կողմից մեկ տարվա ընթացքում նույն խախտումը կրկնելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ կիրառված տույժի եռապատիկի չափով:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը՝ Օրենքի խախտման կամ իր որոշումները չկատարելու դեպքում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ:

Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմնին գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

- 1) գրավոր նախազգուշացում.
- 2) տուգանք.
- 3) հեղինակագործման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում.
- 4) հեղինակագործման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Ելնելով վերոգրյալից, հիմք ընդունելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 15-րդ, 18-րդ և 23-րդ կետերը, 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, 31-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետը, 42-րդ հոդվածի 1-ին, 8-րդ, 9-րդ, 11-րդ, 12-րդ, 13-րդ, և 18-րդ մասերը, Հանձնաժողովի 2024 թվականի հունիսի 28-ի «Անչափահասների առողջության, մտավոր և ֆիզիկական զարգացման, դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող տեսալսողական հաղորդումների որոշման չափորոշիչները սահմանելու մասին» թիվ 73-Ն որոշմամբ հաստատված

չափորոշիչները և ղեկավարվելով Օրենքի 57-րդ հոդվածի 31-րդ մասի դրույթով՝
Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՄՏԱԿԱՆԻՔ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 31-րդ մասով սահմանված տույժը՝ տուգանելով կիրառված տույժի եռապատիկի չափով՝ 1 200 000 (մեկ միլիոն երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԵՌՈՒՄՏԱԿԱՆԻՔ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:
3. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից երկամսյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

**ՀԵՌՈՒՄՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ**

Ն. ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ

2026թ. հունվարի 23
ք.Երևան